

06.03 Αιολική γη

Εικονογραφημένο Φύλλο Εργασίας Γλώσσας

Η μνήμη κρατά ζωντανή
τη γη που αγαπάμε,
όπου κι αν βρεθούμε.

Θυμήσου!

Οι λέξεις που δείχνουν
τόπο μας βοηθούν
να καταλάβουμε πού
βρίσκονται ή πού
πηγαίνουν οι ήρωες.
π.χ. μέσα στο σπίτι,
απ' τη σάλα,
ως το τέρμα του δρόμου

Λίγα λόγια για το κείμενο

- Το απόσπασμα περιγράφει τον ξεριζωμό μιας οικογένειας από τη Μικρά Ασία.
- Οι ήρωες ταξιδεύουν πρόσφυγες, αφήνοντας πίσω τη γη τους και τα όνειρά τους.
- Η μνήμη και η αγάπη για τον τόπο παραμένουν ζωντανές μέσα τους.

ΜΑΘΑΙΝΩ

Α Τοπικοί προσδιορισμοί

Αέξεις ή φράσεις που μας βοηθούν να καταλάβουμε πού βρίσκονται ή πού πηγαινούν οι ήρωες.

Παραδείγματα:

- απ' τη μεγάλη πόρτα
- στο πρόσωπο του παππού
- ίσαμε την πλατεία
- ως το τέρμα του δρόμου
- στο αγρόκτημα
- μες στο πρόσωπό του

Β Έναρθρα και άναρθρα ουσιαστικά

- **Έναρθρα ουσιαστικά:** συνοδεύονται από οριστικό άρθρο.
π.χ. ο άνθρωπος, η θάλασσα, το σπίτι
- **Άναρθρα ουσιαστικά:** χωρίς άρθρο, μιλάμε γενικά.
π.χ. Ήχασε αδελφία και γονείς.

Δεν βάζουμε άρθρο όταν μιλάμε γενικά και αόριστα ή όταν το ουσιαστικό λειτουργεί ως κατηγορούμενο.
π.χ. Είναι άνθρωπος με κατανόηση.

Γ Διαλυτικά (ϊ)

Τα διαλυτικά μπαίνουν πάνω από το ι και το υ, όταν πρέπει να προφέρονται ξεχωριστά και όχι μαζί με το προηγούμενο φωνήεν.

Παραδείγματα: χαϊδεύω, ευνοϊκός, μυϊκός, ξευφαίνω, θεϊκός.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Βρες στο απόσπασμα του κειμένου (σελ. 1 του βιβλίου σου) τρεις τοπικούς προσδιορισμούς και γράψε τι δηλώνει ο καθένας (πού βρίσκεται ή πού πηγαίνει κάτι).

1.
2.
3.

2. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με το σωστό άρθρο (ο, η, το) ή χωρίς άρθρο, όπου χρειάζεται.

- Πήγαμε θάλασσα.
- Έμεινε πολλή ώρα στο δωμάτιό του.
- Είναι καλός παίκτης.
- Έφερε μήνυμα από φίλο του.

3. Γράψε τρεις λέξεις με διαλυτικά και χρησιμοποίησέ τις σε δικές σου προτάσεις.

- 1 λέξη: πρόταση:
- 2 λέξη: πρόταση:
- 3 λέξη: πρόταση:

4. Φαντάσου ότι είσαι ένας από τους ήρωες του αποσπάσματος. Γράψε 5-6 προτάσεις για το ταξίδι σας με το καϊκι και τα συναισθήματά σου.

.....
.....
.....

Θυμήσου!

Η γλώσσα μάς βοηθά να θυμόμαστε, να καταλαβαίνουμε και να μοιραζόμαστε ιστορίες από κάθε τόπο και κάθε εποχή.

ΥΠΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

5. Συμπλήρωσε τις υποθετικές προτάσεις με τον σωστό σύνδεσμο (αν, άμα, είτε...είτε).

- προσέξεις τη γλώσσα σου, θα πληγωθούν οι άλλοι.
- ρθουν οι γονείς μου νωρίς, θα πάμε βόλτα.
- Μπορείς να διαλέξεις πας μαζί μας μένεις σπίτι να διαβάσεις.
- βοήθησες τον φίλο σου, θα του λύσεις το πρόβλημα.
- δεν κάνουμε οικονομία στο νερό, θα το στερηθούμε.
- διαβάζεις καθημερινά, θα πετύχεις τον στόχο σου.

Θυμήσου!

Η υποθετική πρόταση δηλώνει ένα ενδεχόμενο και εισάγεται με τους συνδέσμους: **αν, άμα, είτε... είτε**. Η υποθετική πρόταση μαζί με την κύρια πρόταση που σχετίζεται με αυτήν σχηματίζουν τον υποθετικό λόγο.

6. Μετατροπή: Συμπλήρωσε τις προτάσεις βάζοντας τις λέξεις στην παρένθεση στο σωστό τύπο, ώστε να εκφράζονται υποθετικά.

- (πρὸσέχω) περισσότερο, θα είχα καλύτερους βαθμούς.
- (είμαι) πλουσιότερος, θα βοηθούσα περισσότερους ανθρώπους.
- Δε θα έφευγα, (μπορώ) να μείνω λίγο ακόμη.
- (ξέρω) την αλήθεια, θα μιλούσα.
- (έχω) περισσότερο χρόνο, θα ταξίδευα πολύ.

ΕΝΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑΡΘΡΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

7. Βάλε ✓ στο «έναρthro» ή «άναρthro».

Πρόταση	Έναρthro	Άναρthro
α. Ένας ζωγράφος ζωγράφισε τον πίνακα.		
β. Ζωγράφος χρειάζεται ταλέντο.		
γ. Η δασκάλα μας διάβασε μια ιστορία.		
δ. Διάβασα ιστορία πριν κοιμηθώ.		
ε. Του έδωσε μια συμβουλή πολύτιμη.		
στ. Συμβουλή είναι να μιλάμε με ευγένεια.		

8. Συμπλήρωσε τα κενά με έναρthro ή άναρthro ουσιαστικό.

- Στην αυλή είδα γάτα που κυνηγούσε ποντίκι.
- Πρέπει να φας φρούτα κάθε μέρα.
- φίλια είναι θησαυρός!
- Δεν έχω όρεξη για διάβασμα σήμερα.
- λύση υπάρχει πάντα, αρκεί να το θέλουμε.

ΔΙΑΛΥΤΙΚΑ

9. Βάλε διαλυτικά (") όπου χρειάζεται.

• προιον	☐	• μυικος	☐
• παιζω	☐	• καταπραϊνω	☐
• εγωισμος	☐	• αιδιος	☐
• κοινοτητα	☐	• εχθρικός	☐
• παυση	☐	• στοιχημα	☐
• ευχη	☐	• ξεϋπνιος	☐

10. Γράψε δύο επιπλέον λέξεις με διαλυτικά για κάθε κύριο γράμμα που σου δίνεται.

- α. αι ,
- β. ευ ,
- γ. οι ,
- δ. υι ,

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

11. Γράψε μια μικρή ιστορία (120-150 λέξεις) με θέμα «Ένα ταξίδι σε έναν άγνωστο τόπο».

Να χρησιμοποιήσεις υποθετικές προτάσεις και να περιγράψεις τον τόπο που επισκέφτηκες και τους ανθρώπους που γνώρισες.

Θυμήσου!

Κάθε λέξη έχει δύναμη. Τη χρησιμοποιούμε σωστά για να εκφράσουμε τις σκέψεις μας και να σεβαστούμε τον κόσμο γύρω μας και τους ανθρώπους του!